

Mads Duedahls tale ved åbningen af Kulturmødet Mors

Taler

Mads Duedahl
Formand for Region Nordjylland

Dato

22. august 2024

Sted

Folkescenen, KulturPladsen,
Nykøbing Mors

1 Nu har vi lige sunget ”Blæsten går frisk... ”.

For mig rummer den sang en fortælling om nordjyderne, om vores kærlighed til vores hjemegn - og om handlekraft.

5

Det minder mig om en fortælling fra slutningen af 1800-tallet om udgravningen af Hals Barre.

10 Det var dengang hvor Aalborg stod foran overgangen til sit industrielle gennembrud. Udfordringen var dog, at åbningen ved Hals Barre ikke var dyb nok til at store skibe kunne sejle ind til Aalborg Havn.

Derfor gik Aalborgs borgmester til landspolitikerne og bad om at få penge til at købe en båd, der kunne grave ud.

15

Men hvad tror I københavnernes sagde? De sagde nej...

Nu var gode råd dyre. Men så gjorde nordjyderne dét, vi altid gør, når vi møder modgang:

20

De smøgede ærmerne op, de stod sammen, og de fandt en løsning.

25 Byrådet og byens erhvervsdrivende blev nemlig enige om at lave en fælles investering i at købe båden for egne penge. Og dermed skabte man ved fælles vilje grundlaget for Aalborgs og Nordjyllands store industrialisering.

Men historien stopper ikke her, for pludselig stod man i København og manglede en lignende båd til udgravning.

30

Så man kom til nordjyderne og spurgte, om de kunne låne vores. Og hvad tror I nordjyderne sagde? De sagde ikke nej – men de sagde, ”det kommer an på prisen”!

35 Se, den her historie fortæller jeg selvfølgelig, fordi den meget præcist beskriver, hvad det er for et DNA, der kendetegner vores landsdel og os nordjyder:

Vi går ikke og venter på, at andre kommer og løser vores udfordringer. Vi finder sammen, og så finder vi løsninger!

40

Og det er jo helt ligesom dengang, vi startede Kulturmødet: Vi kunne se, hvor meget kulturen betyder for os. Som mennesker og som samfund.

Vi kunne se hvordan kulturen skaber danner og udvikler os.

45

Men vi kunne også se, at der var stor forskel på mulighederne for at opleve kultur - afhængigt af, hvor i landet man boede.

50 Og hvad gør vi så som nordjyder for at styrke vores landsdel? Vi finder sammen, vi smøger ærmerne op, og vi finder løsninger!

I kender jo historien og I kender resultatet:

55 Efter års arbejde står vi nu her i dag. Og de næste tre dage er Nykøbing Mors igen landets kulturelle hovedstad!

Og det kan vi være stolte af.

60 For kultur er vores allesammens livsvitaminer. Kultur danner, skaber og udvikler os. Kultur er på mange måder essensen og meningen.

Selvfølgelig har velfærdssamfundet mange vigtige kerneopgaver med at sikre tryghed og pleje for vores svage og gamle. Og det skal vi sætte pris på.

65 Men helt ærligt, selvom det er helt afgørende at vi tager os godt af vores ældre - så er det alligevel få morgener, hvor jeg står op, og tænker – ”yes, hvor glæder jeg mig bare til at blive gammel, så jeg kan få glæde af vores normeringer på

plejehjemmene!”

70

Det, der giver mig livsglæde, er en tur med familien på det lokale museum.

Det er en tur på stadion med vennerne (især hvis AaB vinder).

75 Og det er en god bog, der giver mig noget at tænke over.

Det giver glæder og overskud i hverdagen.

For det er jo lige dét kulturen kan, og det er det, vi hylder på Kulturmødet.

80

Som regionsrådsformand kan jeg ikke tydeligt nok understrege at en fantastisk bi-effekt ved kultur, det er, at kultur gør os glade og sunde.

Se bare på folkedans-projektet ”Fod på Gulv”.

85

Vi vidste nok godt, at folkedans giver en glæde, der smitter.

Men nu har videnskaben faktisk påvist, at folkedans ikke kun har positive virkninger på fysisk aktivitet og mental sundhed, men også på niveauet af lykkehormonet kortisol!

90

Og folkedans styrker følelsen af fællesskab, selvtillid og tryghed hos udsatte og psykisk sårbare deltagere.

Så hvis I har lyst til at være lykkelige, skal I bare begynde til folkedans!

95

Men én ting er livskvalitet og forebyggelse.

Der er også et kæmpe potentiale i at bruge kunsten til at skabe tryghed og helbredelse, når først man er landet i en ambulance eller på et sygehus:

100

Vi bliver stadig mere bevidste om, hvilken effekt kunst og kultur kan have for patienters fysiske og mentale heling.

Som eksempel har vi i Nordjylland bl.a. bevist, at musik i ambulancer kan være med til at minimere smerter.

105

Og vi har benyttet kunsten til at indføre sansefødestuer, så fødsler bliver mindre smertefulde og en bedre oplevelse for de fødende.

110

Men også når det handler om trivsel og mental usundhed, er kultur og fællesskaber en afgørende del af løsningen.

115

Vi ser således disse år en sand tsunami af stres, angst og depression skylle ind over vores samfund.

Og når over 50% af alle unge piger i den årlige Sundhedsprofil tilkendegiver at have for meget stress i livet – ja så må vi bare tage det yderst seriøst.

120

Der er naturligvis ingen lette løsninger på problemer som dette, men vi ved at kultur og fællesskaber er en vigtig del af løsningen.

Fordi kultur giver glæde.

Fordi kultur udvikler os som mennesker.

125

Fordi kultur ofte medfører meningsfulde relationer, hvor man får lov at være noget for andre mennesker.

Fordi kultur beriger os alle!

Og ikke mindst fordi kultur er fundamentet for så meget glæde og udvikling!

130

Så er jeg både stolt og glad for at kunne byde jer alle velkommen til årets kulturmøde.

Mange tak for ordet.

135

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

140

Tags

Folkemødetale, Venstre, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-duedahls-abningstale-ved-kulturmodet-mors>

145